

Az emelt szintű szóbeli vizsga értékelési útmutatója

A szóbeli feladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden szóbeli feleletet ezen szempontok segítségével kell értékelni.

Általános útmutató

Az első és a második feladathoz tartozó skálák értékelési szempontjai és szintjei az első értékelési szempont kivételével azonosak.

A következő táblázat az értékelési szempontokat és az egyes szempontoknál adható maximális pontszámot mutatja.

Első feladat (vita)

Értékelési szempont	Pontszám
Vélemény kifejtése, érvelés és az interakció megvalósítása	5
Szókinccs, kifejezésmód	5
Nyelvtan	5
Beszédtempó, kiejtés, hanglejtés	5
Összesen	20

Második feladat (önálló témakifejtés)

Értékelési szempont	Pontszám
Részletesség, önállóság és a mondanivaló összefüggő kifejtése	5
Szókinccs, kifejezésmód	5
Nyelvtan	5
Beszédtempó, kiejtés, hanglejtés	5
Összesen	20

Amennyiben a vizsgázó felelete az első értékelési szempont alapján 0 pontos, az adott feladat összpontszáma is 0 pont.

Első feladat (vita)

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Vélemény kifejtése, érvelés és az interakció megvalósítása

Ezen az értékelési szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- világosan fejt-e ki álláspontját,
- megfelelően érvel-e,
- megfelelően reagál-e a vizsgáztató véleménykifejtésére,
- aktívan vesz-e részt a beszélgetésben,
- megfelelően alkalmazza-e a kommunikációs stratégiákat.

Szókincs, kifejezőmód

Ezen az értékelési szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- szókincese megfelel-e a témának, a szituációnak és a szerepnek,
- szókincese a szintnek megfelelően elég változatos-e,
- megfelelően alkalmazza-e a kompenzációs stratégiákat,
- képes-e a célnyelvi udvariasság és a megfelelő stílus alkalmazására.

Nyelvtan

Ezen az értékelési szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- a szintnek, a témának, a szituációnak és a szerepnek megfelelő nyelvtani eszközöket alkalmazza-e,
- törekszik-e a szintnek megfelelő változatos nyelvhasználatra (pl. komplex nyelvtani szerkezetek, összetett mondatok használata).

Beszédtempó, kiejtés, hanglejtés

Ezen az értékelési szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó beszéde érthető és követhető-e, azaz megfelelő-e

- a beszédtempója,
- kiejtése és hanglejtése.

Értékelési skála (emelt szint 1. feladat)

Vélemény kifejtése, érvelés és az interakció megvalósítása

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó meggyőzően fejt ki véleményét, és álláspontját megfelelően támasztja alá. Aktívan vesz részt a beszélgetésben. Beszélgetőpartnere hozzászólásaira megfelelően reagál. Megfelelően alkalmazza a kommunikációs stratégiákat.	A vizsgázó többnyire megfelelően fejt ki véleményét és törekszik álláspontját megfelelően alátámasztani. Igyekszik aktívan részt venni a beszélgetésben. Általában megfelelően reagál beszélgetőpartnere hozzászólásaira. Általában megfelelően alkalmazza a kommunikációs stratégiákat.	A vizsgázó többnyire röviden, szűkszavúan fejt ki véleményét, keveset érvel, de álláspontja még világos. Alig kezdeményez, beszélgetőpartnere hozzászólásaira vontatottan és nem mindig megfelelően reagál. Nem mindig megfelelően alkalmazza a kommunikációs stratégiákat.	A vizsgázó túl röviden fejt ki véleményét, nem vagy alig érvel. Álláspontja nem világos. A beszélgetésben nem vesz részt interaktívan.

Szókincs, kifejezésmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó szókincsa a témának megfelelő, szóhasználatja változatos. Kisebb lexikai pontatlanságai nem zavarják a kommunikációt. Szükség esetén megfelelően alkalmazza a kompenzációs stratégiákat. A vizsgázó megfelelően alkalmazza a célnyelvi udvariasság alapszabályait.	A vizsgázó szókincsa általában a témának megfelelő, törekszik a változatos szóhasználatra. Az előforduló lexikai hibák csak néhány esetben nehezítik a megértést. Igyekszik megfelelően alkalmazni a kompenzációs stratégiákat A vizsgázó túlnyomórészt megfelelően alkalmazza a célnyelvi udvariasság alapszabályait.	A vizsgázó egyszerű szókincset használ. A nem megfelelő szóhasználat többször nehezíti a megértést. Nem mindig megfelelően alkalmazza a kompenzációs stratégiákat. Előfordul, hogy a vizsgázó megsérti a célnyelvi udvariasság alapszabályait.	A vizsgázó szókincsa szegényes. A nem megfelelő szóhasználat többször jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a megértést. Nem tudja alkalmazni a kompenzációs stratégiákat. A vizsgázó megsérti a célnyelvi udvariasság alapszabályait.

Nyelvtan

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ. Kevés nyelvtani hibát ejt, amelyek a megértést egyáltalán nem befolyásolják.	A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használatára törekszik. A vizsgázó több, a megértést nem nehezítő és/vagy néhány a megértést nehezítő hibát ejt.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ. Sok nyelvtani hibát ejt, hibái többször nehezítik a megértést.	A nyelvtani hibák a megértést sokszor jelentősen nehezítik vagy megakadályozzák.

Beszédtempó, kiejtés, hanglejtés

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó beszédtempója megfelelő. Kiejtésén, hanglejtésén alig érezhető az anyanyelvi hatás.	A vizsgázó beszédtempója általában megfelelő, bár néha lelassul. Kiejtése, hanglejtése megfelelő, bár beszédén érezhető az anyanyelvi hatás.	A vizsgázó beszédtempója többször lelassul. Kiejtése és hanglejtése még elfogadható, bár beszédén az anyanyelvi hatás erősen érezhető. Beszéde többnyire még érthető és követhető.	A vizsgázó lassan, akadozva beszél. Kiejtésén és hanglejtésén igen erősen érezhető az anyanyelvi hatás. Beszédtempója, kiejtése és hanglejtése helyenként nehezíti a megértést.

Második feladat (önálló témakifejtés)

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Részletesség, önállóság és a mondanivaló összefüggő kifejtése

Ezen az értékelési szemponton belül azt értékeljük, hogy

- a vizsgázó elég részletesen fejt-e ki a témát,
- a vizsgázó logikusan rendezi-e el a mondanivalóját,
- a vizsgázó összefüggően fejt-e ki a mondanivalóját,
- a vizsgáztatónak kell-e segítő kérdéseket feltennie.

Értékelési skála (emelt szint 2. feladat)

Részletesség, önállóság és a mondanivaló összefüggő kifejezése

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó meggyőzően fejt ki véleményét a képi információ és az összes irányító szempont felhasználásával, valamint álláspontját megfelelően támasztja alá. Segítő kérdésekre nincs szüksége. A vizsgázó összefüggően és logikusan fejt ki az adott témát.	A vizsgázó többnyire megfelelően fejt ki véleményét és törekszik álláspontját megfelelően alátámasztani. A segítő kérdésekre megfelelően válaszol. A vizsgázó általában összefüggően és logikusan fejt ki az adott témát.	A vizsgázó többnyire röviden, szűkszavúan fejt ki véleményét, keveset érvel, de álláspontja még világos. A segítő kérdésekre is csak röviden és/vagy nem megfelelően válaszol. Mondanivalója nem mindig logikus elrendezésű, témakifejtése több helyen nem összefüggő.	A vizsgázó túl röviden fejt ki véleményét, nem vagy alig érvel. A segítő kérdésekre nem tud válaszolni. A vizsgázó nem tudja összefüggően és logikusan kifejezni a témát.

Szókincs, kifejezésmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó szókincsa a témának megfelelő, szóhasználatja változatos. Kisebb lexikai pontatlanságai nem zavarják a kommunikációt. Szükség esetén megfelelően alkalmazza a kompenzációs stratégiákat. A vizsgázó megfelelően alkalmazza a célnyelvi udvariasság alapszabályait.	A vizsgázó szókincsa általában a témának megfelelő, törekszik a változatos szóhasználatra. Az előforduló lexikai hibák csak néhány esetben nehezítik a megértést. Igyekszik megfelelően alkalmazni a kompenzációs stratégiákat. A vizsgázó túlnyomórészt megfelelően alkalmazza a célnyelvi udvariasság alapszabályait.	A vizsgázó egyszerű szókincsot használ. A nem megfelelő szóhasználat többször nehezíti a megértést. Nem mindig megfelelően alkalmazza a kompenzációs stratégiákat. Előfordul, hogy a vizsgázó megsérti a célnyelvi udvariasság alapszabályait.	A vizsgázó szókincsa szegényes. A nem megfelelő szóhasználat többször jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a megértést. Nem tudja alkalmazni a kompenzációs stratégiákat. A vizsgázó megsérti a célnyelvi udvariasság alapszabályait.

Nyelvtan

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ. Kevés nyelvtani hibát ejt, amelyek a megértést egyáltalán nem befolyásolják.	A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használatára törekszik. A vizsgázó több, a megértést nem nehezítő és/vagy néhány a megértést nehezítő hibát ejt.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ. Sok nyelvtani hibát ejt, hibái többször nehezítik a megértést.	A nyelvtani hibák a megértést sokszor jelentősen nehezítik vagy megakadályozzák.

Beszédtempó, kiejtés, hanglejtés

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó beszédtempója megfelelő. Kiejtésén, hanglejtésén alig érezhető az anyanyelvi hatás.	A vizsgázó beszédtempója általában megfelelő, bár néha lelassul. Kiejtése, hanglejtése megfelelő, bár beszédén érezhető az anyanyelvi hatás.	A vizsgázó beszédtempója többször lelassul. Kiejtése és hanglejtése még elfogadható, bár beszédén az anyanyelvi hatás erősen érezhető. Beszéde többnyire még érthető és követhető.	A vizsgázó lassan, akadozva beszél. Kiejtésén és hanglejtésén igen erősen érezhető az anyanyelvi hatás. Beszédtempója, kiejtése és hanglejtése helyenként nehezíti a megértést.